

רע"פ 1316/20 - אסעד אבו גאבר נגד מדינת ישראל

בית המשפט העליון

רע"פ 1316/20

לפני: כבוד השופט י' אלרון

המבקש: אסעד אבו גאבר

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט מחוזי מרכז-לוד ב-עפ"ת 58057-06-19 מיום 4.12.2019 שניתן על ידי כב' השופט אברהם יעקב

בשם המבקש: עו"ד דוד גולן

החלטה

1. לפניי בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד (השופט העמית א' יעקב) בעפ"ת 58057-06-19 מיום 4.12.2019, שבגדרו נדחה ערעור המבקש על הכרעת הדין של בית משפט השלום לתעבורה בפתח תקווה (השופטת מ' כהן) בתתע"א 10074-07-16 מיום 30.1.2018 והתקבל בחלקו ערעור המבקש על גזר הדין מיום 13.6.2019.

2. נגד המבקש הוגש כתב אישום בגין ביצוע עבירה של נהיגה בשכרות בכך שסירב לתת דגימת אוויר נשוף לפי דרישתו של שוטר, בהתאם לסעיף 62(3) יחד עם סעיפים 64ד(א) ו-64ב לפקודת התעבורה [נוסח חדש].

על פי המתואר בכתב האישום, ביום 17.7.2016 עצרו סיירים של משטרת ישראל את רכבו של המבקש בחשד כי אנס את מי שנסעה עימו, אולם לאחר בירור הדברים בתחנת המשטרה והכחשת הנוסעת את הטענות, הוחלט שלא להמשיך בחקירת העניין.

עם זאת, השוטר שפגש את המבקש בתחנת המשטרה, חנוך מנחם (להלן: השוטר), ציין כי נדף מפיו ריח של אלכוהול. בהסכמת המבקש בוצעה בו בדיקת "נשיפון", ולאחר שנכשל בה התבקש להתלוות אל השוטר לתחנה אחרת

עמוד 1

לשם בדיקה נוספת מסוג "ינשוף". המבקש סירב לבדיקה זו אף לאחר שהוסבר לו כי משמעות הדבר היא שיראו אותו כאילו עבר עבירה של נהיגה בשכרות.

על השתלשלות העניינים שהביאה להגשת כתב האישום נגד המבקש ניתן ללמוד מתיאור הדברים בהכרעת דינו של בית משפט השלום:

"מעדותם של עדי התביעה מתתיהו גרינברג ומנחם חנוך מפי הנאשם נדף ריח אלכוהול חזק. מנחם חנוך קיבל את הנאשם במשרד התנועה, ביקש מהנאשם לבצע בדיקת נשיפון, הנאשם הסכים ובשעה 12:01 ביצע את בדיקת הנשיפון והתוצאה הייתה נכשל. העד מנחם חנוך הודיע לו שהוא חשוד בנהיגה בשכרות ושעליו לנסוע בניידת לתחנת כפר סבא לביצוע בדיקת ינשוף, הנאשם לא הסכים ומסר לו: 'המכשיר שלך מקולקל הוא רשם נכשל ואני לא נוסע לאף מקום', העד הסביר לנאשם את משמעות הסירוב והקריא לו את סעי' 8 מדו"ח פעולה באכיפה איסור נהיגה בשכרות, שאומר שנהג שמסרב לדרישת השוטר לתת דגימה לנשיפה בבדיקה, רואים אותו כמי שעבר עבירה של נהיגה בשכרות שעונשה פסילה בפועל של שנתיים לפחות ועונשים נוספים הקבועים בחוק והסביר לו את זה מספר פעמים ולאחר שסירב וחתם על כך ביצע לו בדיקת מאפיינים בשעה 12:20 ולאחר מכן חקר אותו תחת אזהרה כשהוא לא מעוניין בהתייעצות (ת/2) (עמ' 28 ש' 10-18 להכרעת הדין).

3. בית המשפט לתעבורה הרשיע את המבקש בעבירה אשר יוחסה לו בכתב האישום, לאחר שהעדיף את גרסת השוטר שלפיה המבקש סירב לערוך בדיקת "ינשוף", וקבע כי טענת המבקש, כי הוא לא נתבקש להסכים לכך, איננה מתיישבת עם הראיות שהובאו לפניו.

בפרט, צוין כי המבקש נכשל בבדיקת ה"נשיפון"; העיד כי התבקש שלא לאכול ולשתות, בהתאם לנהלים לביצוע בדיקת "ינשוף"; נימק בחקירתו את סירובו לבדיקת "ינשוף" במילים: "עשיתי בדיקת ינשוף הבדיקה נכשלה על ידי חנוך", כלומר, לא הכחיש כי סירב לעבור את הבדיקה; חתם בכתב ידו על דוח הפעולה של המשטרה שבו נכתב כי הוסבר לו שבעקבות סירובו לתת דגימת "ינשוף" לבדיקה יראו אותו כמי שעבר עבירה של נהיגה בשכרות, והוסיף בכתב ידו: "עשיתי בדיקה והיא נכשלה".

4. בבואו לגזור עונש למבקש, עמד בית המשפט לתעבורה על עברו ה"מכביד" הכולל 58 הרשעות קודמות, מתוכן שתיים על נהיגה בשכרות. בשל כך ומטעמים של הרתעה והגנה על שלום הציבור, נדחתה המלצת שירות המבחן להסתפק בהטלת צו מבחן למשך שנה לצד הארכת מאסר מותנה והטלת שירות לתועלת הציבור.

על המבקש נגזרו 6 חודשי מאסר בעבודות שירות; הפעלת מאסר על תנאי לתקופה של 6 חודשים בחופף לעונש המאסר האמור; פסילת רישיון נהיגה למשך 8 שנים במצטבר לכל פסילה אחרת; הפעלת פסילה על תנאי לתקופה של 6 חודשים בחופף לפסילה האמורה; 10 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים, שלא ינהג ברכב בזמן פסילת רישיון או בהיותו שיכור או בהשפעת משקאות משכרים; והתחייבות בסך 20,000 ש"ח להימנע מנהיגה ברכב בזמן פסילת רישיון או בהיותו שיכור או בהשפעת משקאות משכרים, ואם לא יחתום על התחייבות כאמור, יאסר לתקופה של חודשיים.

5. בית המשפט המחוזי מרכז-לוד דחה את ערעור המבקש על הכרעת הדין וקיבל בחלקו את הערעור על גזר הדין.

לעניין הכרעת הדין, לא נמצא מקום להתערב בממצאיו העובדתיים של בית המשפט לתעבורה, אשר העדיף את גרסת השוטר ומצא כי הגיונה עדיף על פני עדות המבקש.

אשר לחומרת העונש, נקבע כי עונש המאסר אשר נגזר על המבקש אינו חמור או חורג מהעונש ההולם את נסיבות המקרה. עם זאת, נמצא כי עונש פסילת הרישיון ארוך מהראוי, בהסתמך על האמור בתסקיר שירות המבחן בדבר מצבו הכלכלי של המבקש. הוחלט כי עונש הפסילה יעמוד על 3 שנים חלף 8 השנים שנקבעו בבית משפט השלום.

6. המבקש ממאן להשלים עם תוצאת פסק הדין, ומכאן הבקשה שלפניי.

נטען כי הבקשה מעוררת שאלות משפטיות עקרוניות הנוגעות ל"סוגיית הוכחת חזקת הסירוב לבדיקת נשיפה, קיום התנאים להקמתה, רמת ההוכחה הנדרשת, והאופן שבו ניתן להביא לסתירתה", ובפרט כי הסירוב להיבדק בבדיקת "ינשוף" לא הוכח מעבר לספק סביר, וממילא לא הוכחה חזקת השכרות.

עוד נטען כי יש ליתן רשות ערעור גם לעניין חומרת העונש, בשל המלצת שירות המבחן להאריך את המאסר המותנה, על רקע מאמצי השיקום של המבקש.

7. דין הבקשה להידחות.

כידוע, רשות ערעור ב"גלגול שלישי" תינתן אך ורק במקרים חריגים שבהם מתעוררת סוגיה עקרונית החורגת מעניינו הפרטי של המבקש, או במקרים שבהם עולה חשש שנגרם לו עיוות דין מהותי או אי צדק קיצוני (רע"פ 3681/19 שבתאי נ' מדינת ישראל (13.6.2019)).

עניינו של המבקש אינו נמנה עם מקרים אלו.

8. למרות הניסיון לשוות לבקשת רשות הערעור דיון בסוגיות עקרוניות, אין הבקשה עוסקת אלא בעניינו הפרטי של המבקש ומופנות נגד אופן יישום הדין בנסיבותיו הקונקרטיות. אף המבקש עצמו טען (בסעיף 25 לבקשתו) כי "אילו היו הערכאות הקודמות בוחנות את המקרה המיוחד הזה על פי נסיבותיו הפרטניות, התוצאה והמסקנות היו צריכות להיות שונות" (ההדגשה שלי - י' א').

זאת ועוד, עיקר טענות המבקש מופנות נגד ממצאי עובדה ומהימנות שהתקבלו על שתי הערכאות שדנו בעניינו, ואין דרכה של ערכאת הערעור - וקל וחומר ערכאת הערעור ב"גלגול שלישי" - להתערב בהם (ראו למשל רע"פ 5916/18 אבו חיארה נ' יו"ר הוועדה המחוזית לתכנון ובניה ירושלים, פסקה 15 (27.8.2018)).

9. גם לעניין גזר הדין, הלכה היא כי טענות בנוגע לחומרת העונש כשלעצמה אינן מקימות עילה למתן רשות ערעור לבית משפט זה, אלא בנסיבות של סטייה ניכרת ממדיניות הענישה (רע"פ 3602/17 צבי כהן נ' ועדה מקומית לתכנון ובניה טייבה, פסקה 11 (2.8.2017)).

בנסיבות המקרה, לא מצאתי כל סטייה שכזו מרמת הענישה המקובלת. כפי שכתבתי לאחרונה:

"נהיגה בשיכרות הפכה בשנים האחרונות ל'מכת מדינה' אשר מעמידה בסיכון את שלום הציבור ואת ביטחונו. משכך, על בית המשפט מוטלת האחריות להרחיק נהגים פורעי חוק מהכביש ולהחמיר ולנקוט ביד קשה כלפי אלו הנהגים תחת השפעת משקאות משכרים" (רע"פ 4766/19 יחיה נ' מדינת ישראל (15.7.2019)).

אזכיר כי בית המשפט המחוזי הקל בעונשו של המבקש בהתייחס לתקופת הפסילה שנקבעה לו, וודאי שאין לומר כי העונש הכולל חמור מהראוי, גם בהתחשב בנסיבות האישיות במקרה זה.

10. אשר על כן, הבקשה נדחית.

ניתנה היום, ה' באדר התש"ף (3.3.2020).

שׁוֹפֵט